

Voorwoord

Hanneke Sevink & Rob Bijlsma

2007 is een bijzonder jaar voor de WRN. We bestaan dit jaar namelijk een kwart eeuw. Zo lang zijn we dus al bezig met onze (georganiseerde) strijd tegen roofvogelvervolging. Maar ook met het doen van onderzoek zodat we meer over de ecologie van roofvogels te weten komen, en met het informeren over de rol van roofvogels in de natuur. En bovenal met genieten van die prachtige rovers. Zo veel mensen, zo intensief bezig, dagen in het veld en uren achter het bureau. Dat alles voor de roofvogels die onze steun hard nodig hadden, en nog steeds hebben.

In 1982 ontstond de Werkgroep Roofvogels Noord-Nederland, min of meer organisch en zonder poespas. Vóór die tijd waren al diverse groepen bezig met greep te krijgen op vervolging. Allereerst de Werkgroep Vogelsterfte, een samenwerkingsverband tussen Rijksinstituut voor Natuurbeheer, Staatsbosbeheer, Taxonomisch Instituut Amsterdam en het toenmalige Centraal Diergeneeskundige Instituut (vooral via analyse van doodgevonden vogels). Verder de Nationale Werkgroep Roofvogels en Uilen, de Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Vogels en de Nederlandse sectie van de Internationale Raad voor Vogelbescherming (ICBP). Deze kwamen in april 1981 met het *Zwartboek roofvogelsterfte*, waarmee althans een deel van het probleem duidelijk voor het voetlicht werd gebracht. Wat er precies in het veld gebeurde, dus bij de nog levende roofvogels, was minder duidelijk. Daar kwamen de roofvogelaars in beeld, in een rol die in 1982 min of meer werd geformaliseerd in de oprichting van bovenvermelde werkgroep voor Friesland, Groningen en Drenthe. Al in 1985 betaalde zich dat uit: samen met tal van andere roofvogelaars overal in het land, en gedragen door CDI, Directie Natuur, Milieu en Faunabeheer van het Ministerie van Landbouw en Visserij (in die tijd nog begaan met natuur, met deskundige ambtenaren) en SOVON, wisten WRNN-ers een behoorlijk beeld te schetsen van nestvernieling, vergiftiging, afschot en andere terreur die tot op de dag van vandaag voortduurt. Dat beeld verscheen in maart 1985 gedrukte vorm: *Roofvogelvervolging in Nederland*. Vanaf 1985 begonnen de WRNN-jaarverslagen te verschijnen, in 1987 kwamen Overijssel en Flevoland erbij (Werkgroep Roofvogels Noord- en Oost-Nederland). In die spannende beginjaren uiteraard geen vergaderingen, notulen en ander bureaucratisch ongerief (en na 25 jaar nog steeds niet). In plaats daarvan een verzameling ongeregeld waarmee gewoon niet viel te vergaderen, het juiste volk dus. Liever boompje klimmen en prooien zoeken! Namen uit die tijd duiken nog steeds overal op: Hans Esselink natuurlijk, Johan(nes) Bos, Johan Krol, Wybren Lok, Jan Doevendans, Onno Plantinga, Willem van Manen, Janco Mulder, Jannes Santing, Jan Schipperijn, Henk Nijmeijer, Albert Seubring, Bert Takman... Inderdaad, geen vrouwen toen. Allengs begon er toch wat meer lijn in de zaken te komen, niet het minst door de komst van Maria Quist (door Bert gevraagd als secretaresse, wat Maria onmiddellijk op de kast joeg want ze wilde wèl secretaris maar geen secretaresse worden). Vanaf dat moment is de zaak in een stroomversnelling gekomen door de initiatieven en inzet van Maria. In 1988 deed Willem zijn dienst-

weigerproject bij Staatsbosbeheer (Drentse roofvogelgegevens op een rij zetten), wat uiteindelijk ontspoorde in de *Ecologische atlas van de Nederlandse roofvogels*. De uitgave daarvan in 1993 verleende voldoende momentum om landelijk te gaan en De Takkeling te lanceren (ideeën van Maria). De rest is geschiedenis.

Het afgelopen jaar heeft opnieuw bewezen hoe ernstig het probleem van de roofvogelvervolgving is: het loopt de spuigaten uit! In deze Takkeling zal de lezer daar veelvuldig mee worden geconfronteerd. Wij hadden ook liever een vrolijker nummer gemaakt. Helaas zijn er veel kwade lieden die het gemunt hebben op het leven, de eieren en de jongen van roofvogels. Dat moet doorlopend aan de kaak gesteld. Verspreid over het land zijn er in 2006 weer de nodige vervolgers op heterdaad betrapt en voor de rechter gebracht.

In dit nummer ook het jaaroverzicht met de resultaten van het broedbiologisch onderzoek in het afgelopen jaar. 2006 was voor veel soorten een moeilijk jaar. Weinig (veld)muizen en dus weinig jonkies op de muizenbijternesten. Daarentegen een hosanna-jaar voor Wespendien. En wat te denken van een grondbroedsel van Slechtvalken, het eerste broedgeval van de Zeearend, broedpogingen van Zwarte Wouw, stadsbroedende Boomvalken... Voor wie oog heeft voor zijn omgeving valt er veel te genieten. Gelukkig wordt daar in De Takkeling óók verslag van gedaan.

Nu het nieuwe seizoen. De voortschrijdende klimaatverandering (of wat?) lijkt te leiden tot het verlies van een jaargetijde. Half januari en nog steeds geen echte winter. Een enkel nachtje met vorst en verder vooral zingende Zanglijsters en baltsende Buizerds. Wie weet wat voor start de lente zal hebben als de winter het dit jaar definitief laat afweten. En wat zal dat betekenen voor het broedseizoen? Nog even, en we zullen het weten.

Voordat het seizoen goed los gaat, eerst natuurlijk onze jaarlijkse Landelijk Dag op 3 maart in Meppel. Wederom hebben we een interessant programma kunnen samenstellen met lezingen over roofvogels in binnen- en buitenland: Blauwe Kiekendieven op de waddeneilanden (hoe ver nog bergafwaarts?), Bruine Kieken in Afrika, Haviken in Nijmegen, broedende Zeearenden in de Oostvaardersplassen etc. Het volledige programma kunt u vinden op de volgende pagina en op onze website (www.werkgroeproofvogels.nl).

Naast me op het balkon zit een Merel zachtjes te zingen: klaar voor de lente!

Veel plezier met het veldwerk en tot ziens op de 3de maart.